Інфармацыйная карта праекта

№ п/п	Структурныя кампаненты	Змест
1.	*Назва праекта*	***“Нацыянальнае ў кожны дом”*** Знаёмства з культурнай і гістарычнай спадчынай Радзімы праз наведванне музеяў роднага краю, вывучэнне значэння прозвішчаў вучняў класа
2.	*Тэрмін рэалізацыі праекта*	Верасень 2018 - Май 2019
3.	***Асноўная ідэя праекта***	Праект накіраваны на далучэнне вучняў да актыўнай сумеснай дзейнасці, у навукова-даследчую і пошукавую дзейнасць па вывучэнню культурнай і гістарычнай спадчыны, вывучэнне значэння прозвішчаў, якія праяўляць іх нацыянальны характар, а таксама на арганізацыю працы па захаванню нацыянальнай спадчыны нашага народа.
4.	***Адрасацыя праекта***	Вучні, настаўнікі школы і бацькі
5.	***Удзельнікі праекта***	Вучні V “А” класа
6.	***Партнёры***	Турыстычнае агенства “Рубенс” г. Ваўкавыск
7.	***Мэта праекта***	Садзейнічаць паглыбленню ведаў пра традыцыі, звычаі, культуру беларускага народа праз наведванне музеяў, гістарычных і культурных мясцін роднага краю, вывучэнне значэння прозвішчаў вучняў класа
8.	***Задачы праекта***	1. Пашырыць веды пра гістарычную і кульурную спадчыну Беларусі праз наведванне музеяў роднага краю, віртуальныя вандроўкі, сустрэчы са знакамітымі людзьмі; 2. Пазнаёміцца з семантыкай і структурай прозвішчаў вучняў класа; 3. Выявіць гісторыю ўзнікнення прозвішчаў вучняў класса. 4. Распрацаваць слоўнік прозвішчаў вучняў класса. 5. Скласці відэаролікі “Вандроўка па родным краі” (на аснове праведзеных экскурсій і паходаў) 5. Папоўніць кабінет беларускай мовы дыдактычным матэрыялам “Прозвішчы вучняў класа. Семантыка і структура”

9.	***Рэсурсы праекта***	● зацікаўленасць вучняў ● зацікаўленасць настаўнкаў і бацькоў, валоданне настаўнікамі інавацыйнымі тэхналогіямі
10.	***Этапы рэалізацыі***	● Арганізацыйны (Верасень 2018 г.) ● Практыка-рэалізуючы (Кастрычнік 2018 – красавік 2019 г.) Абагульняючы (Май 2019 г.)
11.	***Чакаемыя вынікі праекта***	1. Папаўненне кабінета беларускай мовы і літаратуры краязнаўчымі матэрыяламі і экспанатамі 2. Афармленне матерыялаў, звязаных з паходжаннем прозвішчаў вучняў класа, экускурсіямі і паходамі 3. Атаясамліванне кожным навучэнцам непарыўнай сувязі са сваім народам, дзяржаваю, культурай спадчынай народа 4. Фарміраванне грамадзянска – патрыятычнай, актыўнай пазіцыі, уключэнне ў дзейнасць, якая мае сацыяльную накіраванасць.

Механізм рэалізацыі праекта

- **Арганізацыйны этап (Верасень 2018)**

Стварэнне творчай групы са складу вучняў, настаўнікаў, бацькоў з мэтаю планавання, аналізу дзейнасці па праекту.

- **Практыка-рэалізуючы (Верасень 2018 – май 2019)**

План работы над праектам

№ п/п	Назва мерапрыемства	Тэрмін
1.	Складанне плана работы на год	Верасень 2018 г.
2.	Экскурсія па маршруту “Ваўкавыск -Бярозаўка – Ліда – Ваўкавыск” (знаёмства з вытворчасцю вырабаў са шкла ў Беларусі, наведванне цэнтра МЧС, Лідскага замка)	Кастрычнік 2018
3.	Збор і афармленне матэрыялаў “Прозвішчы вучняў V “А” класа”	На працягу года
4.	Знаёмства з літаратурай і інтэнэт – рэсурсамі па тэме “Прозвішчы беларусаў ”	Лістапад 2018
5.	Экскурсія ў г. Мінск (Наведванне нацыянальнай бібліятэкі, Дзяржаўнага цырка Рэмпублікі Беларусь)	Снежань 2018
6.	Віртуальныя вандроўкі (знаёмства з культурнымі і гістарычнымі помнікамі нашай Радзімы)	Студзень 2019
7.	Класная гадзіна “Адкуль пайшло маё прозвішча”	Люты 2019
8.	Музей афганскай вайны	Люты 2019
9.	Выступленне на бацькоўскім сходзе“Адкуль пайшло маё прозвішча”	Сакавік 2019
10.	Наведванне музея імя Баграціёна і школьнага музея. Знаёмства з гісторыяй нашага горада	На працягу навучальнага года

11.	Экскурсія ў г.Гродна. Наведванне Гродзенскага драматычнага тэатра, “Цікавага музея” (знаёмства з гісторыяй праса і іншых хатніх прылад працы беларусаў)	Сакавік 2019
12.	Стварэнне слоўніка “Прозвішчы вучняў нашага класа”	Красавік 2019
13.	Стварэнне відэаролікаў “Вандроўка па родным краі”	На працягу года
14.	Паход – экскурсія “Ваўкавыск – Шавулічы – Карпаўцы – Ваўкавыск” (прысвечаны 75-годдзю вызвалення Беларусі ад нямецка – фашысцкіх захопнікаў)	Май 2019
15.	Афармленне і прадстаўленне матэрыялаў праекта на фестывалі дзіцячых ініцыятыў	Май 2019
16.	Размяшчэнне матэрылаў на сайце і публікацыі ў СМІ	Май 2019

- **Абагульняючы этап (Май 2019 г.)**

  Падвядзенне вынікаў работы па праекту. Стварэнне прэзентацыі і справаздачы, прадстаўленне вынікаў сваёй дзейнасці.

Чакаемыя вынікі:

2019 год аб’яўлены Годам малой радзімы. Таксама гэта год 75-годдзя вызвалення Беларусі ад нямецка – фашысцкіх захопнікаў і 75 – годдзя стварэння Гродзенскай вобласці. Мяркуецца, што праект будзе садзейнічаць паглыбленню ведаў пра традыцыі, звычаі, гістарычную і культурную спадчыну беларускага народа праз знаёмства з гісторыяй паходжання прозвішчаў вучняў класа, наведванне гістарычных і культурных аб’ектаў нашай Радзімы, а таксама будзе спрыяць далучэнню вучняў да актыўнай сумеснай дзейнасці.

У гэтым навучальным годзе адной з задач нашага піянерскага атрада з'яўлялася выхаванне свядомага грамадзяніна сваёй Радзімы. І таму тэма нашай ініцыятывы: ***“Нацыянальнае ў кожны дом***”. На працягу гэтага часу мы знаёміліся з гістарычнай і культурнай спадчынай нашага народа, наведвалі найбольш цікавыя куточкі нашай Радзімы як падчас экскурсій і паходаў, так і падчас віртуальных вандровак.

Матэрыялы ініцыятывы ў гэтым навучальным годзе мы прадстаўляем у выглядзе двух блокаў:

1. Вандроўка па родным краі (“Ваўкавыск – Бярозаўка – Ліда – Ваўкавыск” ,дзе наведалі шклозавод, цэнтр МЧС, Лідскі замак; “Ваўкавыск – Мінск – Ваўкавыск” з наведваннем Нацыянальнай бібліятэкі Рэспублікі Беларусь і Беларускага дзяржаўнага цырка; музей афганскай вайны г. Ваўкавыск, “Ваўкавыск – Гродна – Ваўкавыск” з наведваннем Гродзенскага драматычнага тэатра і “Цікавага музея”, “Ваўкавыск – Шавулічы – Карпаўцы – Ваўкавыск”, музей імя Баграціёна, музей СШ№5)
2. Прозвішчы вучняў V “А” класа.

У верасні быў распрацаваны план мерапрыемстваў па рэалізацыі ініцыятывы, і на працягу навучальнага года мы планавалі і правадзілі экскурсіі, віртуальныя вандроўкі, вывучалі, адбіралі, аналізавалі, апарцоўвалі матэрыялы згодна рапрацаванага плана.

30 кастрычніка 2018 года мы адправіліся на экскурсію па маршруту "Ваўкавыск - Бярозаўка - Ліда - Ваўкавыск", дзе пазнаёміліся з вытворчасцю посуду і іншых шкляных вырабаў на шклозаводзе "Неман". Пабылі ў цэнтры МЧС. Там мы яшчэ раз успомнілі асноўныя правілы бяспечных паводзін на дарозе, пры пажары, як паводзіць сябе ў выпадку, калі аказаўся ў ліфце, які спыніўся, праглядзелі навучальныя фільмы. А затым прашлі тэст, які паказаў, як мы засвоілі атрыманыя веды. Заключны этап экскурсіі - Лідскі замок. У вельмі займальнай форме нам расказалі гісторыю ўзнікнення замка. А затым мы змагаліся з крыжакамі, слухалі валынку, вучыліся страляць з лука,

арбалета. Экскурсія была вельмі цікавай і пазнавальнай.

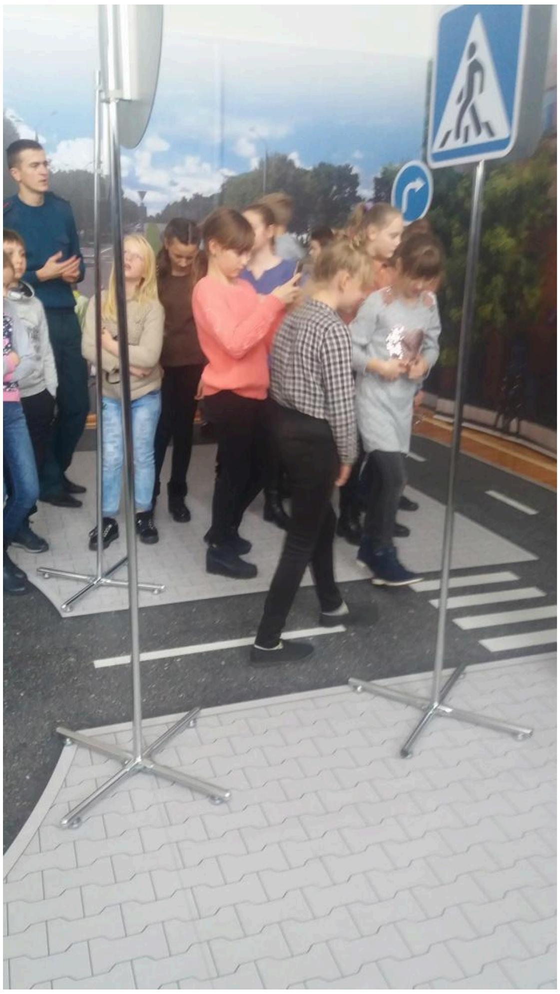

27 снежня мы наведалі сталіцу нашай Радзімы – горад Мінск. Вельмі цікавай была аглядавая экскурсія па горадзе, падчас якой мы даведаліся якім быў Мінск у мінулым і якім ён прадстаў перад намі сёння. Падывалі ў нацыянальнай бібліятэцы і наведалі святочную праграму ў Беларускім дзяржаўным цырку.

16.02 мы наведалі музей воінаў - інтэрнацыяналістаў. Экскурсію правёў воін -

інтэрнацыяналістст выпускнік нашай школы Цветкоў Э. Рабяты змаглі даведацца пра падзеі вайны ў Афганістане, пра тое, як змагаліся ў далёкай краіне савецскія салдаты, як жылі, дапамагалі мясцовым жыхарам, як адзначалі святы, абаранялі межы Савецкага Саюза, праяўлялі мужнасць і адвагу ў экстрымальных умовах. Памянулі хвілінай маўчання тых салдат, якія не вярнуліся з гэтай вайны дамоў.

Кожны раз мы з цікавасцю наведваем музей імя Баграціёна ў нашым родным горадзе. Кожны раз мы для сябе адкрываем новыя старонкі нашай маленькай радзімы. Так было і ў гэты раз. Вельмі пазнавальнай аказалася экскурсія, на якой мы даведаліся, як жылі нашы землякі многа гадоў таму назад, чым займаліся, як праводзілі вольны час.

24 сакавіка мы адправіліся ў чарговае падарожжа па родным краі. У гэты раз мы наведалі горад Гродна. Экскурсія прысвечана 75-годдзю утварэння Гродзенскай вобласці.

Надвор’е выдалася цудоўным. І таму падчас аглядавай экскурсіі па гораду мы не толькі даведаліся многа новага пра горад Гродна, але і з цікавасцю прагуляліся па старажытных вуліцах горада. Вельмі пазнавальнай была экскурсія ў «Цікавым музеі». Тут мы пазнаёміліся з гісторыяй праса, убачылі прасы розных краін, змаглі самі папрасаваць старажытным прасам. А яшчэ паслухалі музыку, якую слушалі нашы прабабулі і прадзядулі, якая гучала з грамафона.

Таксама мы пабывалі ў Грозенскім драматычным тэатры, дзе паглядзелі п’есу «Дзень нараждэння ката Леапольда», якая вучыць дабрыні і сапраўднаму сяброўству. Гэты дзень нам запомніцца надоўга. І мы спадзяёмся, што яшчэ не раз пабываем ў горадзе Гродна, наведаем культурныя і гістарычныя цэнтры, прагуляемся па вулачках слаўнага города.

Прототип
стиральной машины
XIX – нач. XX вв.

12 мая выдаўся сонечны дзень. І мы адправіліся па месцах баявой славы. Наведалі вёску Карпаўцы, дзе ў гады Вялікай Айчыннай вайны разам з дарослымі змагаліся і дзеці.

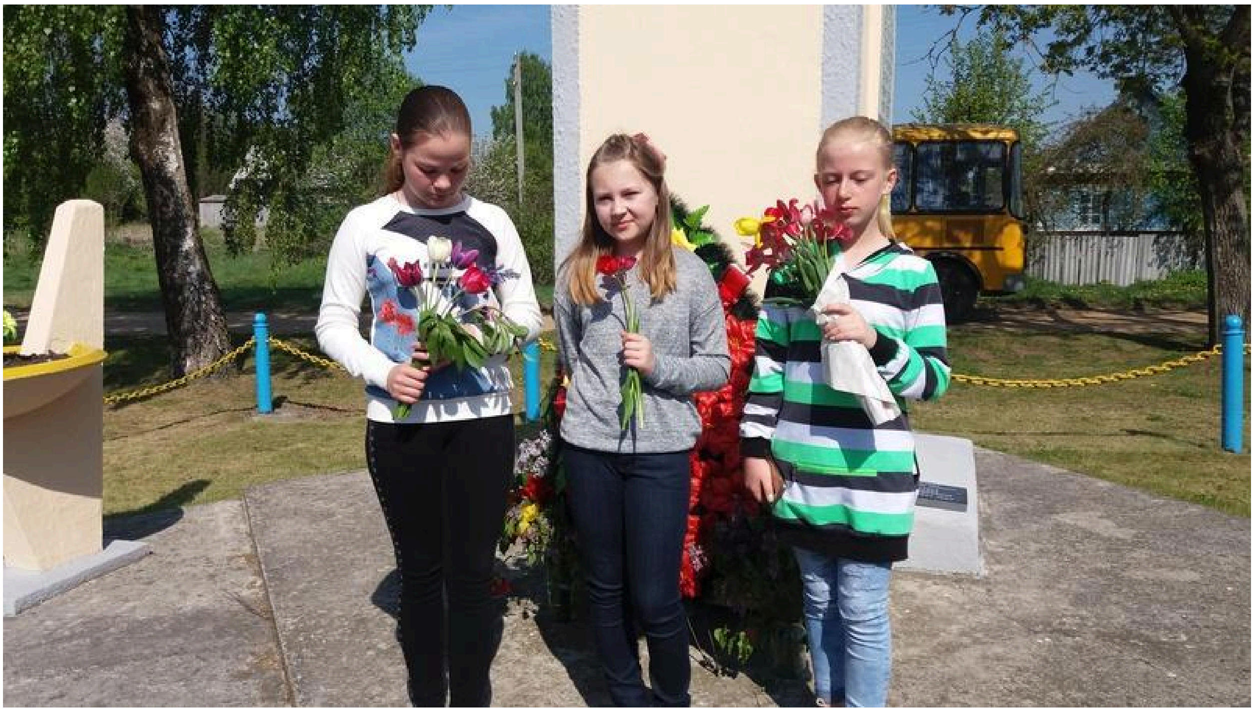

А таксама пабывалі ў вёсцы Шавулічы, якая была спалена нямецка – фашысцкімі захопнікамі. Тыя далёкія ваенныя гады болем адгукнуліся ў нашых сэрцах. Мы заўжды будзем памятаць тых, хто аддаў сваё жыццё за тое, каб сёння мы жылі пад мірным небам.

1941-
1945

ШКОЛА

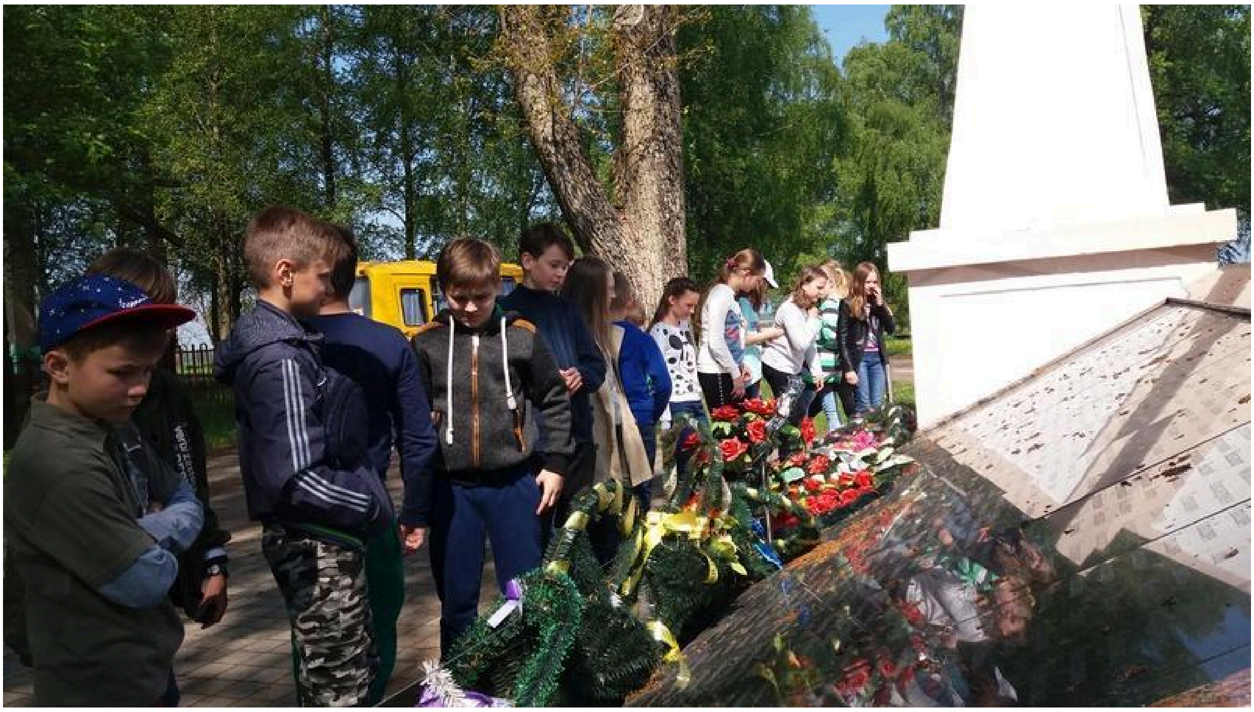

Другі блок нашай ініцыятывы - знаёмства з паходжаннем прозвішчаў вучняў нашага класа.

Падчас рэалізацыі гэтага блока мы правялі наступныя мерапрыемствы:

1. Былі праведзены класная гадзіна “ Адкуль пайшло маё прозвішча”, дзе мы даведаліся пра гісторыю паходжання прозвішчаў. І, зыходжячы з

гісторыі ўзнікнення прозвішча, многія з нас змаглі даведацца адкуль паходзіць іх род, чаму іх продкаў звалі так, а не інакш. Як вынік нашай працы – слоўнік прозвішчаў вучняў нашага класа, якім мы папоўніклі кабінет беларускай мовы і літаратуры

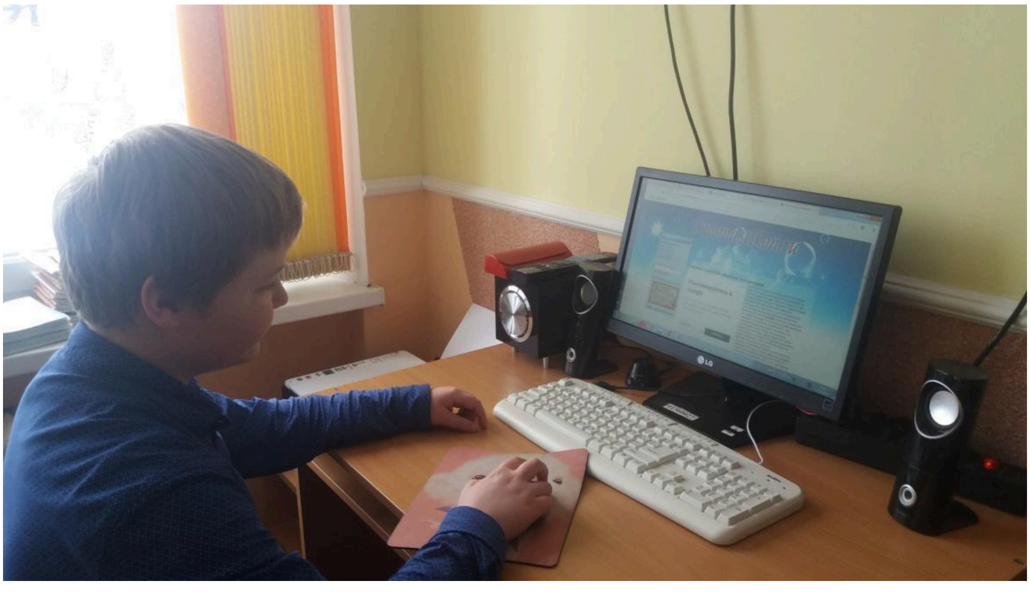

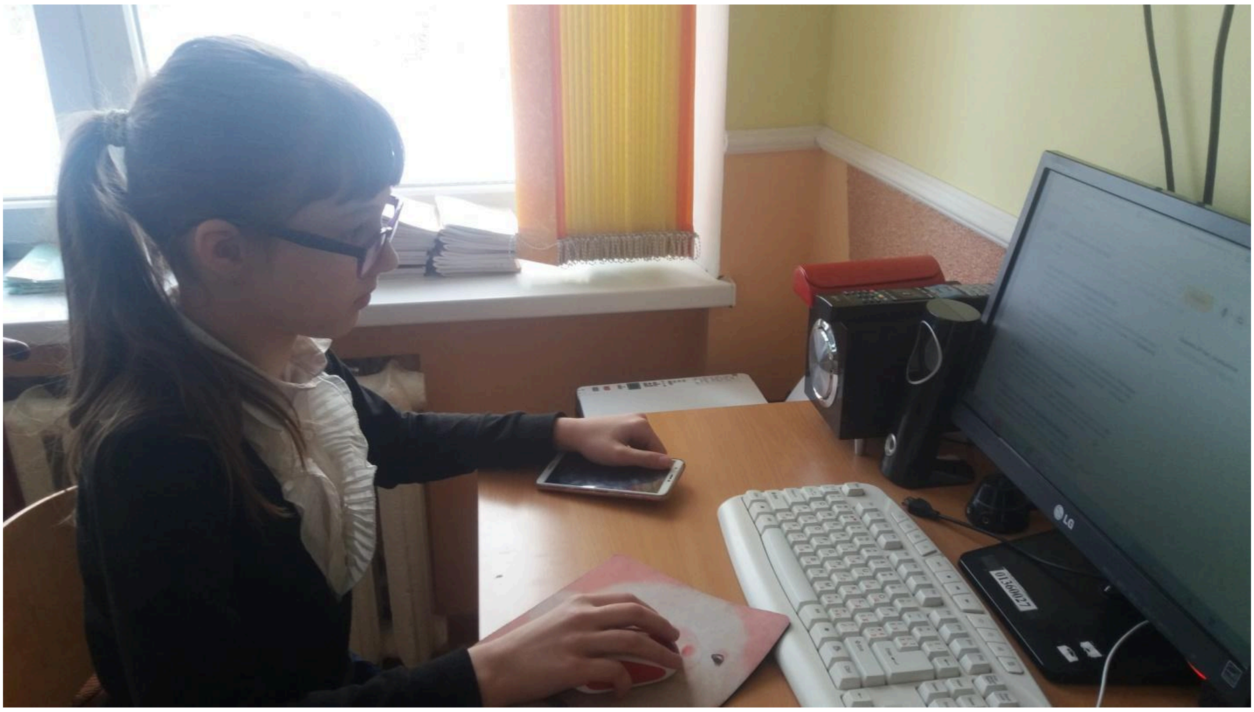

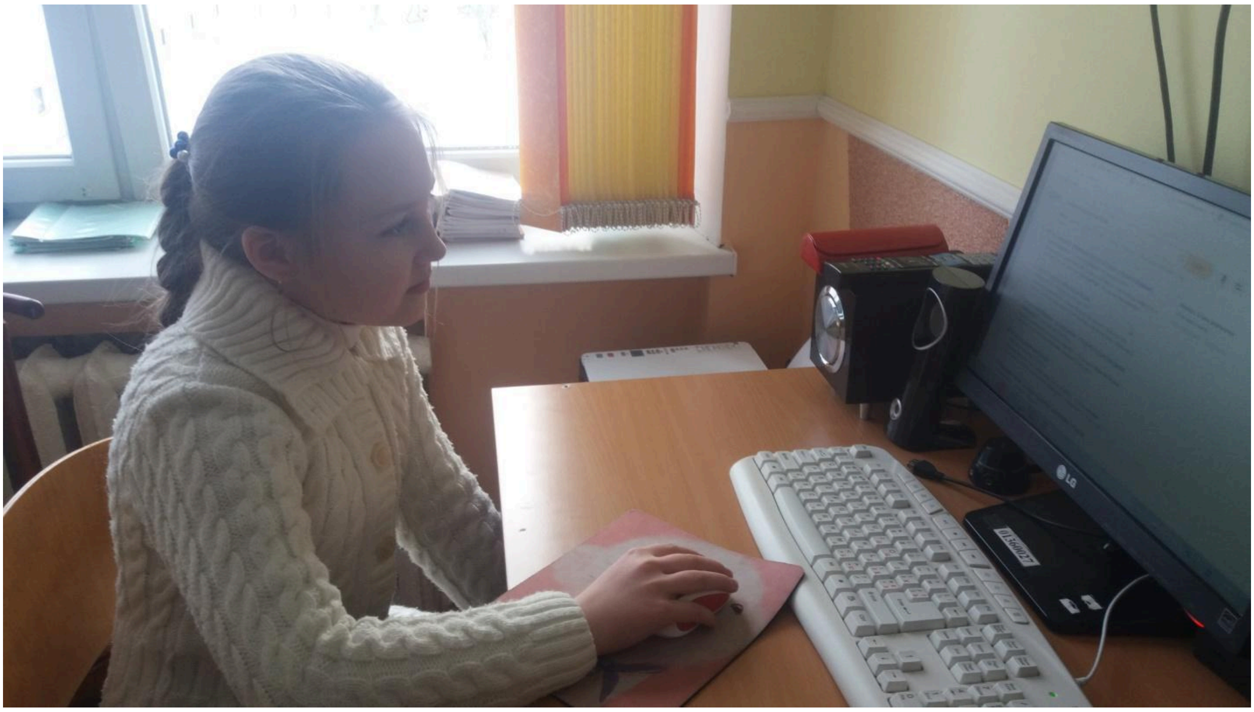

СЛОЎНІК ПРОЗВІШЧАЎ
ВУЧНЯЎ 5 "А" КЛАСА

Кубышка – прозвішча маглі даваць невысокаму,
тоўсценькаму чалавеку, бо так называлі посуд з высокай гарлавінай і раздутымі бакамі.
Казак, Казачэнка – вольны чалавек, які не думае пра заўтрашні дзень.
Хладніцкі – такое прозвішча давалі чалавеку бяздушнаму, абыякаваму да чужой бяды.
Прозвішчы, якія паходзіць ад назвы птушак:
Сакалоўскі – ад сокал.

Мы лічым, што праект ініцыятывы рэалзаваны. На наступны год вынесены наступныя задачы:

- ***Далейшае знаёмства з культурнай і гістарычнай спадчынай нашага краю***
- ***Супрацоўніцтва з беларускамоўнай гімназіяй №23 г. Мінска, збор матэрыялаў па тэме: "Праяўленне нацыянальнага характару ў гульнях беларускіх і кітайскіх дзяцей"***